

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р **Полина Кулумджиева**, АМТИИ – Пловдив

за дисертационния труд на **Александър Леков**

на тема

“Възникване и развитие на бас-китарата и ролята ѝ в музикалните стилове от втората половина на 20-ти век и началото на 21-ви век”

за присъждане на научната и образователна степен „Доктор”

по научна специалност "Музикознание и музикално изкуство",

професионално направление 8.3. "Музикално и танцово изкуство"

Справка за докторанта

Александър Леков завършва бакалавърска степен в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ - София със специалности баскитарата и контрабас и магистърска степен в АМТИИ – Пловдив. Има богата концертна дейност като част от Биг бенд – Пловдив и с едни от най-известните български музиканти – Т. Спасов, М. Левиев, Хр. Йоцов, А. Дончев, М. Станчев, С. Янкулов, Ш. Бенев, П. Момчев, Д. Димитров, А. Дойкин, Й. Ибрахимова, В. Койчев, Джаз линия, “Бели, зелени и червени”, участва в редица концерти, сред които концерта на официалната церемония по закриването на Европейското председателство на България (Варшава, Полша, 2018); в турне в България с групата на Милчо Левиев и Вики Алмазиду (2013), както и в рокоперата “Jesus Christ Superstar”, мюзикълите “Evita”, “Hair” (съвместно с Пловдивската опера) и др. Участва и в редица фестивали у нас (София, Банско, Бургас, Варна и др.) и в чужбина (Турция, Румъния, Канада, Катар и др.). А. Леков има записи в БНР и БНТ, реализирал е 7 албума в проекти с различни музиканти, а през 2015 г. стартира самостоятелен проект “Living Space” със свои композиции. През 2017 г. създава собствено студио, в което записи осъществяват музиканти от различни жанрове. От 2008 г. е преподавател по баскитарата и контрабас в АМТИИ – Пловдив.

Актуалност на темата

Александър Леков е утвърден изпълнител в поп и джаз музиката. Темата на докторския му труд „Възникване и развитие на баскитарата и ролята ѝ в музикалните стилове от втората половина на 20-ти век и началото на 21-ви век” е свързана с

неговата изпълнителска и педагогическа дейност. От една страна, тя има историческа насоченост, защото представя възникването и развитието на баскитарата – инструмент, който е създаден преди няколко десетилетия, но навлиза бързо в попмузиката и джаза и заема важно място в тези музикални стилове. От друга страна, темата има и изпълнителски измерения – в текста на труда авторът представя, коментира и обобщава различни похвати, щрихи, изпълнителски възможности и технически параметри на инструмента във връзка с изявени инструменталисти, които имат важна роля за утвърждаването на този инструмент.

Общо описание и оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 191 страници и се състои от увод, три глави, заключение и библиография, която включва 86 заглавия на български и на английски език и източници от интернет.

В увода са посочени основните мотиви за избора на темата – „липсата на подробна информация, касаеща баскитарата, на български език. Събирането и селектирането на специализирана информация, както и изводите, базирани на нейното анализиране, биха могли да помогнат на студенти и ученици, изучаващи инструмента, на професионални изпълнители и на любители да се ориентират възможно най-правилно в избора си на инструмент и концепция за звук“ (с. 4). Коректно са посочени обектът на изследване – баскитарата, и предметът на изследване – проследяването на нейното развитие от момента на създаването ѝ до днес, както и ролята, която тя има в музикалните стилове, в които се използва (с. 5). В увода са представени и методите на изследване: реферативен подход, исторически метод и анализ (с. 5).

Първа глава представя в три раздела хронологично възникването и развитието на баскитарата: първи – 50-те и 60-те години на 20-ти век, втори – 70-те и 80-те години на 20-ти век, и трети – 90-те години на отминалия век и началото на настоящия. Ценна в този исторически преглед е не само събраната информация, но и коректното обяснение под линия на различни термини, както и подобрените с усет и мярка илюстрации. На фона на тази широка панорама, във втора и трета глава е представено мястото, което заема баскитарата в поп музиката и джаза. Във втора глава са представени най-емблематичните баскитаристи в света на поп музиката като Д. Джеймърсън, Ч. Рейни, Доналд “Дък” Дън, П. Маккартни, Д. Брус, Д. Ентуисъл, Л.

Греъм, Франсис “Роко” Престиа. В края на главата е направен и обзор на изпълнителите на баскитарата в поп музиката от 80-те години на 20. век до днес. На същия принцип е изградена и трета глава, която представя възможностите на баскитарата в света на джаза през призмата на едни от най-знаковите имена: Д. Пасториъс, С. Кларк, А. Джаксън, Д. Патитучи, М. Милър, А. Карон, Г. Уилис, М. Менринг, Т. Грей. Заключението представя основните изводи на труда.

Приноси

Сред приносите на дисертационния труд, посочени от Александър Леков бих акцентирала най-вече върху нейния практико-приложен характер и възможността да се използват анализите на техническите възможности на баскитарата като солов и съпровождащ инструмент и съпоставките (различните роли на баскитарата в попмузиката и джаза), от всички, които се занимават професионално с баскитара – изпълнители, педагози, студенти и ученици, както и от любители на попмузиката и джаза. Не по-малко ценно е и проследяването на историята на баскитарата от създаването на инструмента до днес, очертаване на етапите в развитието на инструмента.

Авторефератът е подготвен акуратно и съдържа всички необходими компоненти. Той възпроизвежда достоверно съдържанието на труда. В обем от 66 страници са представени основните моменти от увода, трите глави и заключението, както и справка за научните приноси на дисертационния труд. Александър Леков има 3 статии по темата, публикувани в Годишника на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ (2017), в Пролетни научни четения на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ (2019) и в списание „Музикални хоризонти“ (бр. 1/2020).

Заключение

Въз основа на всичко изложено дотук давам своята положителна оценка на дисертационния труд на Александър Леков и предлагам на членовете на уважаемото научно жури да му присъдят научната и образователна степен „Доктор“ по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство“, професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство“.

28.08.2020

проф. д-р Полина Куюмджиева